

2019-07-01

"ເໝພໍ".....ເສັ້ນທາງງານວິຊຸຍທີ່ຕ້ອງຟ່າພັນ.....

ມນທຶຣາ ສຸຍເຈຣຶຸ

ພັນຣັຸ ສັມພັນຣັຸພານິຸ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej>



Part of the [Environmental Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ສຸຍເຈຣຶຸ, ມນທຶຣາ and ສັມພັນຣັຸພານິຸ, ພັນຣັຸ (2019) ""ເໝພໍ".....ເສັ້ນທາງງານວິຊຸຍທີ່ຕ້ອງຟ່າພັນ.....," *Environmental Journal*: Vol. 23: Iss. 3, Article 4.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej/vol23/iss3/4>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Environmental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทความ: “เฮมพ์”.....เส้นทางงานวิจัยที่ต้องฝ่าฟัน.....

มนทิรา สุขเจริญ และ พันธวัศ สัมพันธ์พานิช

หน่วยปฏิบัติการวิจัย “การจัดการเหมืองสีเขียว”

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอ้างอิง: มนทิรา สุขเจริญ และ พันธวัศ สัมพันธ์พานิช. (2562). “เฮมพ์”.....เส้นทางงานวิจัยที่ต้องฝ่าฟัน..... วารสารสิ่งแวดล้อม, ปีที่ 23 (ฉบับที่ 3).

แนวทางการนำ “เฮมพ์” มาใช้ประโยชน์สำหรับงานวิจัย

การพัฒนาอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ มักก่อให้เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการปนเปื้อนสารโลหะหนักอันเนื่องมาจากกิจกรรมการทำเหมืองแร่ที่มีการปลดปล่อย หรือรั่วไหลของสารพิษสู่สิ่งแวดล้อม ประกอบกับพื้นที่ตั้งเป็นแหล่งแร่ทางธรรมชาติ รวมทั้งมีการทำกิจกรรมทางการเกษตรที่มีการเปิดหน้าดินเพื่อการเพาะปลูก ทำให้เกิดการปนเปื้อนโลหะหนักในน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน ดิน ตะกอนท้องน้ำ อากาศ พืชและสัตว์ที่นำมาบริโภค โดยเฉพาะพื้นที่ของประเทศมีการปนเปื้อนแคดเมียม ตะกั่ว สารหนู และแมงกานีสในดินที่มีการทำเกษตร พื้นที่ปนเปื้อนดังกล่าวหากไม่มีการบำบัดและฟื้นฟูพื้นที่แล้วย่อมส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ สัตว์และพืชที่นำมาบริโภคมีการสะสมสารพิษ รวมทั้งทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมอีกมากมายหลายประเด็น (Chen et al., 2006) จึงเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการแก้ไข และฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน แนวทางเลือกหนึ่ง คือ การใช้พืชบำบัดสารมลพิษ หรือที่เรียกว่า Phytoremediation ซึ่งเป็นกลไกของการดูดซับโลหะหนักโดยใช้หลักการพื้นฐานของการสะสมโลหะหนักซึ่งประกอบไปด้วย 2 กระบวนการ คือ การดูดซับโลหะหนักโดยรากพืช และการเคลื่อนย้ายโลหะหนักจากรากสู่ส่วนต่าง ๆ ของพืช ซึ่งเป็นวิธีการที่มีความเรียบง่าย สะดวก ประหยัด ค่าใช้จ่าย และเป็นเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental friendly) (พันธวัศ สัมพันธ์พานิช, 2558) ประกอบกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้มีการเสนอมาตรการป้องกัน และแก้ไขพื้นที่ปนเปื้อน ด้วยการปลูกพืชที่ไม่ใช่เป็นอาหาร (Cultivation of non-food crop) โดยพืชที่ปลูกอาจเป็นไม้ยืนต้นโตเร็ว หรือไม้ดอกไม้ประดับที่ให้ผลทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าการปลูกข้าวของราษฎรในปัจจุบัน เช่น ยูคาลิปตัส ดาวเรือง และอ้อย เป็นต้น (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่, 2549) ดังนั้นการนำพืชมาใช้ประโยชน์ในงานวิจัยนั้น โดยเฉพาะการนำ “เฮมพ์” มาปลูกในพื้นที่ปนเปื้อนโลหะหนัก อาจที่จะสามารถช่วยกำจัด และฟื้นฟูดินที่ปนเปื้อนโลหะหนักได้ เพราะด้วยคุณสมบัติของเฮมพ์ ซึ่งเป็นพืชที่ง่ายต่อการปลูกและดูแลรักษา มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และยังเป็นพืชล้มลุกมีอายุเพียงปีเดียว มีระบบรากแก้ว รากแขนงจำนวนมาก และที่สำคัญ คือ เฮมพ์ ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์ในพื้นที่ดินที่มีการสะสม และปนเปื้อนโลหะหนัก ยังสามารถนำพืชนั้นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน ประกอบกับสามารถทำให้พื้นที่ดินที่มีการปนเปื้อน

สารพิษมีปริมาณลดลง และเป็นวิธีการแก้ไขปัญหามลพิษที่ปนเปื้อนได้อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน อีกทั้งผลงานวิจัยยังสามารถสร้างเป็นผลิตภัณฑ์สีเขียว หรือ Green production ที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกำลังดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในปัจจุบัน

นอกจากนี้ แนวทางในการใช้เฮมพ์เพื่อคัดดึงโลหะหนักออกจากดิน และตะกอนท้องน้ำที่ปนเปื้อนในพื้นที่นั้น ผลการศึกษาคาดว่าจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบำบัดและฟื้นฟูการปนเปื้อนโลหะหนักบริเวณพื้นที่จริงที่ประสบปัญหาได้ ประกอบกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันให้ความสนใจมากในเรื่องของ “การรักษาโลก” ซึ่งนับวันยิ่งทวีความสนใจและใส่ใจกันเพิ่มขึ้น ดังที่หลาย ๆ หน่วยงาน และหลายองค์กร หรือทุกภาคส่วนต่างตระหนัก เล็งเห็น และให้ความสนใจมากขึ้น ไม่เว้นแม้แต่ในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งได้มีการศึกษาและค้นคว้าวิจัยในหลากหลายประเด็น โดยมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้มีการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในกระบวนการผลิตสิ่งทอให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้บริโภคที่มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้นทำได้หลากหลายรูปแบบ และหลายด้าน เช่น การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ใหม่ (Recycle) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้วัตถุดิบที่สามารถผลิตใหม่ได้โดยมุ่งเน้นวัตถุดิบธรรมชาติ การจัดการกับของเสีย และการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิต เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถช่วยลดปริมาณของเสียที่ถูกปลดปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมได้เป็นจำนวนมาก หรือกล่าวได้ว่า อาจจะไม่มียาพิษใดเกิดขึ้นจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่

แนวทางการขออนุญาตผลิต “เฮมพ์” สำหรับการศึกษาวิจัย

ตามข้อกำหนดที่ประกาศไว้ใน คู่มือ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ (Hemp) (กองควบคุมวัตถุเสพติด, 2561) มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) การขอรับหนังสือสำคัญแสดงการอนุญาตผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ เพื่อปลูก เก็บเกี่ยว หรือแปรรูปเฮมพ์สำหรับการศึกษาวิจัย
- 2) เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกเฮมพ์ เป็นเมล็ดพันธุ์ที่ต้องได้รับรอง ซึ่งผลิตโดยผู้ได้รับอนุญาตผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์
- 3) พื้นที่เพาะปลูกเฮมพ์แบ่งเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ในต่างจังหวัด
- 4) การรับคำขออนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร จะดำเนินการส่งหลักฐานยื่นขอไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข เพื่อดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการ โดยระบุ GPS สถานที่เพาะปลูกในใบคำขอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิกัดก่อนการได้รับอนุญาต ระยะเวลาทำการ 102 วัน

5) การรับคำขออนุญาตในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด โดยให้ระบุ GPS สถานที่เพาะปลูกในใบคำขอเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิกัดก่อนการได้รับอนุญาต โดยยื่นคำขอต่อสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) เพื่อยื่นเสนอต่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) แล้วจึงส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ระยะเวลาทำการไม่เกิน 75 วัน

6) การปลูกจะดำเนินการตามข้อมูลจากงานวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (สวพส.) (องค์การมหาชน) ดังนี้

6.1) การปลูกเพื่อเอาเส้นใย ใช้เมล็ดพันธุ์เฮมพ์ 10 กิโลกรัม ต่อ 1 ไร่

6.2) การปลูกเพื่อผลิตเมล็ด ใช้เมล็ดพันธุ์เฮมพ์ 2 กิโลกรัม ต่อ 1 ไร่

6.3) ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกเมล็ดพันธุ์ ตั้งแต่เดือนมีนาคม-สิงหาคม ของทุกปี (สำหรับพื้นที่ที่อาศัยน้ำฝน เริ่มปลูกช่วงเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป)

6.4) ระยะเวลาการปลูก 90-120 วัน

7) การปฏิบัติในการเก็บเกี่ยว (Harvesting) ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์

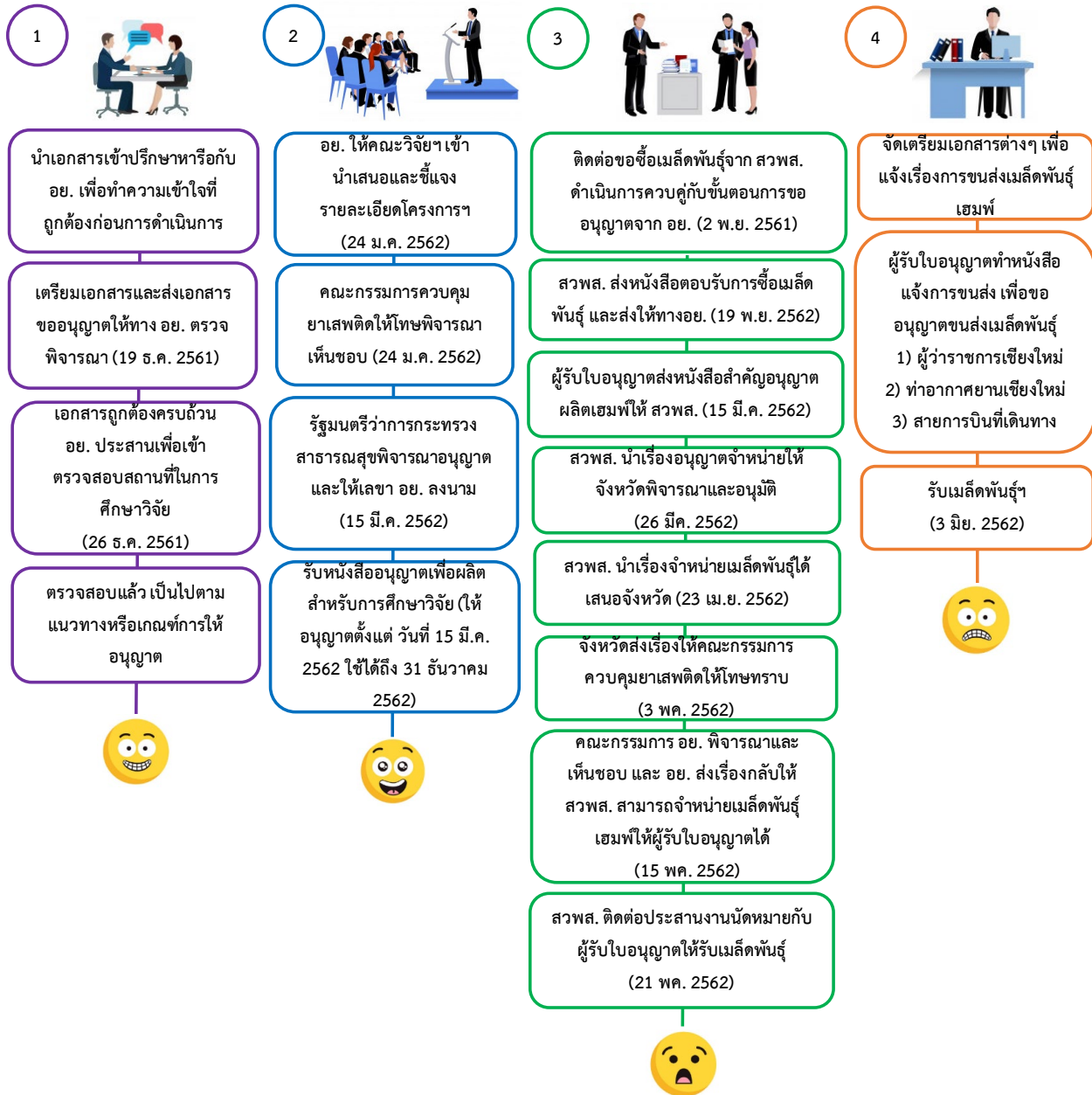
7.1) กรณีสถานที่ที่ได้รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร จะต้องจัดทำหนังสือเรียนเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ล่วงหน้าก่อนเก็บเกี่ยวไม่น้อยกว่า 7 วัน โดยแจ้งวันเดือนปีที่จะเก็บเกี่ยว พร้อมทั้งระบุจำนวนขนาดของพื้นที่ปลูกที่ต้องการจะเก็บเกี่ยว โดยจะเก็บผลผลิตตามที่ได้รับอนุญาตตามที่แสดงในหนังสือสำคัญ และส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องจะดำเนินการทำลายต่อหน้าพนักงาน

7.2) กรณีสถานที่ที่ได้รับอนุญาตในต่างจังหวัด จะจัดทำหนังสือเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดล่วงหน้าก่อนเก็บเกี่ยวไม่น้อยกว่า 7 วัน โดยต้องแจ้งวันเดือนปีที่จะเก็บเกี่ยว พร้อมทั้งระบุจำนวนขนาดของพื้นที่ปลูกที่ต้องการจะเก็บเกี่ยว โดยต้องเก็บผลผลิตตามที่ได้รับอนุญาตตามที่แสดงในหนังสือสำคัญเท่านั้น ส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องนั้น จะต้องดำเนินการทำลายต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งบันทึกหลักฐาน และภาพถ่าย

สำหรับข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ สามารถดูเพิ่มเติมได้จาก กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559 ประกอบกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 และเพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลาในการขอรับคำขออนุญาตผลิต “เฮมพ์” สำหรับการศึกษาวิจัย สามารถแสดงรายละเอียดของขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดังรูปที่ 1 ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นจริงในการยื่นคำขอและดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนของผู้ที่สนใจในการยื่นขอรับคำขออนุญาตฯ

กฎหมาย “เฮมพ์” สำหรับประเทศไทย...ถึงเวลาของการปรับเปลี่ยน ?

ประเทศไทยมีกฎหมายของกระทรวงสาธารณสุขที่อนุญาตให้ปลูกเฮมพ์ (Hemp) ซึ่งเป็นสายพันธุ์ย่อยของตระกูลกัญชาได้อย่างถูกกฎหมาย ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2560 การขออนุญาต และการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559 ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 โดยในระยะ 3 ปีแรกของการบังคับใช้กฎหมายกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอนุญาตให้ปลูกเฮมพ์ (กัญชง) ได้เฉพาะกรณีและผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐเท่านั้น โดยนำร่องในพื้นที่ควบคุมใน 6 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ตาก เพชรบูรณ์ และแม่ฮ่องสอน เพื่อให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่วัตถุประสงค์หลัก ๆ ของการอนุญาตปลูก คือ เพื่อประโยชน์ในครัวเรือน เพื่อการศึกษาวิจัย และเพื่อใช้ประโยชน์ด้านอุตสาหกรรมในเชิงพาณิชย์ เช่น แปรรูปเป็นเส้นใย ผลิตเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม กระดาษ เป็นต้น โดยเฮมพ์ที่นำมาปลูกต้องเป็นชนิดที่มีสาร THC ในใบ และช่อดอกไม่เกินร้อยละ 1 หากตรวจพบว่า แปลงใดมีต้นเฮมพ์ที่มีสารดังกล่าวเกินกำหนดจะถือว่ามีความผิด ทั้งนี้ หลังจาก 3 ปีแล้วรัฐบาลอาจจะพิจารณาเพื่อขยายขอบเขตการปลูก รวมไปถึงพิจารณาให้ประชาชนสามารถปลูกเพื่อทำรายได้พัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจได้ต่อไป ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากเฮมพ์ในประเทศไทยปัจจุบัน ส่วนใหญ่ยังคงนำมาใช้ในการผลิตเครื่องนุ่งห่ม และสิ่งทอเท่านั้น เนื่องจากมีเส้นใยที่แข็งแรง และคงทน สำหรับการใช้เฮมพ์ในทางแพทย์ เช่น การใช้สารสกัด CBD จากใบและดอก ยังไม่ได้รับการยอมรับให้เฮมพ์เป็นยารักษาโรคจากแพทย์สภา แต่ก็ไม่ปิดกั้นในการวิจัย ซึ่งอาจนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของการใช้ประโยชน์จากเฮมพ์ในการรักษาโรคอย่างถูกกฎหมายในอนาคต ก่อนจะมีการวิจัยเฮมพ์อย่างเป็นทางการนั้น เฮมพ์ถูกจัดเป็นพืชเสพติดเช่นเดียวกับกัญชา ทำให้เกิดปัญหาการจับกุม ชาวบ้านไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเฮมพ์ได้ ทั้ง ๆ ที่กว่า 30 ประเทศทั่วโลกผลิตเฮมพ์เชิงอุตสาหกรรม และพาณิชย์อย่างเป็นทางการ



รูปที่ 1 ขั้นตอนการรับคำขออนุญาตผลิตซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 5 เฉพาะเมล็ด (สำหรับการศึกษาวิจัย)

สำหรับอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาเมล็ดในประเทศไทย คือ “กระบวนการขออนุญาตของหน่วยงานรัฐที่ให้ใบอนุญาตผลิต” โดยผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านคณะกรรมการระดับอำเภอ ผ่านคณะกรรมการระดับจังหวัด เข้าคณะกรรมการอาหารและยา และต้องผ่านการอนุมัติของรัฐมนตรีกกระทรวงสาธารณสุข รวมระยะเวลาในการขออนุญาตเป็นเวลาหลายเดือน จากกรณีดังรูปที่ 1 พบว่า ต้องใช้ระยะเวลานานถึง 5-6 เดือน โดยเฉพาะขั้นตอนภายหลังจากได้รับใบอนุญาตผลิตสำหรับการทำการศึกษาแล้ว มีความสลับซับซ้อนของการเสนอ

เรื่องไปมาระหว่างหน่วยงานค่อนข้างมาก และไม่สามารถรับเมล็ดพันธุ์ได้อย่างง่ายดายนัก จึงเป็นสาเหตุให้มีการปลูกกันโดยทั่วไปของพื้นที่ประเทศโดยไม่มีการขออนุญาตใด ๆ และจากการเสนอข่าวในหลาย ๆ ช่องทาง พบว่ามีหลายภาคส่วนที่มีการผลิต และเสนอจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มาจากกัญชา และเฮมพ์ที่หลากหลาย และมีการตั้งคำถามถึงหน่วยงานที่กำกับ ดูแล ได้เข้าแจ้งเอาผิดกับผู้กระทำดังกล่าวหรือไม่ หรือจะบังคับและจัดการเฉพาะผู้ขอรับอนุญาตที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น...ซึ่งไม่น่าจะใช้เรื่องที่ถูกต่อนัก

อย่างไรก็ตาม กระบวนการขออนุญาตฯ จึงเป็นปัญหาหรือประเด็นใหญ่สำหรับการวางแผนการผลิต และปลูกเพื่อพัฒนางานวิจัย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวนขั้นตอนของการขออนุญาต และขอซื้อเมล็ดพันธุ์ที่ต้องผ่านการพิจารณาจากหลายหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ประกอบกับในแต่ละหน่วยงานยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันนักเกี่ยวกับขั้นตอนของการขออนุญาตฯ ซึ่งพอดำเนินการส่งต่อเอกสารจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง พบว่า มีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ดังนั้น หน่วยงานกำกับดูแลควรมีการให้ความรู้ข้อกำหนดต่าง ๆ แก่ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของผู้รับใบอนุญาตสามารถดำเนินการได้ตามแผนการผลิตที่ได้ให้รายละเอียด และชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานไว้ตั้งแต่เริ่มต้นของการขออนุญาต **“การประสานความเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่องและความเข้าใจที่ตรงกันสามารถทำให้ขั้นตอนการทำงานมีความรวดเร็วขึ้น”** ซึ่งควรมีการปรับลดขั้นตอน และกระบวนการให้มีประสิทธิภาพ มีความกระชับและรัดกุมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรมุ่งเน้นในเรื่องของแนวทางในการตรวจสอบเฝ้าระวัง หรือมาตรการรักษาความปลอดภัยในการผลิตให้มากขึ้น เพื่อให้หน่วยงานภายใต้การกำกับ ดูแล (หน่วยงานท้องถิ่นหรือจังหวัด) มีการยอมรับและเปิดโอกาสให้การอนุญาตผลิตในพื้นที่นั้น ๆ ได้ ซึ่งหากไม่มีการทบทวนหรือแก้ไขขั้นตอนต่าง ๆ หรือไม่มีการปรับเปลี่ยนใด ๆ แล้วนั้น ก็เป็นการยากที่จะได้รับความร่วมมือ หรือเห็นการยื่นขออนุญาตทำการผลิตกันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย นัก สำหรับกรณีรูปที่ 1 แสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า เมื่อผู้รับใบอนุญาตผลิตและรับเมล็ดพันธุ์แล้วนั้น ผู้รับใบอนุญาตจะมีระยะเวลาในการทำงาน 5-6 เดือนเท่านั้น และอาจจะประสบปัญหาในเรื่องของรอบการผลิตพืชด้วย นั่นก็หมายความว่า การผลิตอาจไม่เป็นไปตามแผนของการผลิตพืชดังกล่าว และอาจส่งผลต่อการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงทางเคมีของพืช และยากต่อการจัดการให้เป็นไปตามแผนการทำงานที่วางไว้

ทำไมนำ **“เฮมพ์”** เข้าบังคับใช้เหมือน **“กัญชา”** ? ถึงเวลาแล้วที่หน่วยงานที่กำกับ ดูแล ควรมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันที่ต้องการให้มีการผลักดันการผลิต **“เฮมพ์”** ให้เป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อการพาณิชย์ที่สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้ และหากกฎระเบียบที่บังคับใช้ยังเป็นเช่นนี้ก็ยังคงยากและห่างไกลจากความจริงมาก **“คงถึงเวลาแล้ว”** ที่ต้องมีการทบทวน พิจารณา **“ลด ละ เลิก”** ขั้นตอนการบังคับใช้ให้มีลักษณะที่คล่องตัวมากขึ้นหรือให้สอดคล้องกับสถานการณ์พัฒนาประเทศในยุค 4.0 ก็คาดว่าจะสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาโดยเฉพาะงานวิจัย และการใช้ประโยชน์จาก **“เฮมพ์”** ให้มีประสิทธิภาพ

สูงสุด เป็น “รูปธรรม” มากกว่า “วาทกรรม” เฉกเช่นในวันนี้...ที่มีขั้นตอนและกระบวนการที่ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

บทความฉบับนี้ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากโครงการวิจัย เรื่อง “การปรับปรุงและพัฒนาวัฏกรรมผลิตภัณฑ์จากเฮมพ์ที่ปลูกในดินปนเปื้อนแคดเมียม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (RDG62T0053)” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พันธวัศ สัมพันธ์พานิช เป็นหัวหน้าโครงการฯ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ 2562 อันเป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จของการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่. 2549. รายงานการศึกษาวิจัยสาเหตุการปนเปื้อนแคดเมียมในดินพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. กรุงเทพมหานคร.
- กองควบคุมวัตถุเสพติด. 2561. คู่มือ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ (Hemp). กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. 2559.
- พันธวัศ สัมพันธ์พานิช. 2558. การฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนโลหะหนักด้วยพืช. 1,000 เล่ม, พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ใต้ไว้ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน). *เฮมพ์พันธุ์ใหม่ของประเทศไทย*, นางสรिता ปันมณี. [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: <https://www.hrdi.or.th/Articles/Detail/18> [26 เมษายน 2562]
- Chen, L., Sun, T., Sun, L., Zhou, Q. and Chao, L. 2006. Influence of phosphate nutritional level on the phytoavailability and speciation distribution of cadmium and lead in soil. *Journal of Environmental Sciences*. 18: 1247-1253.